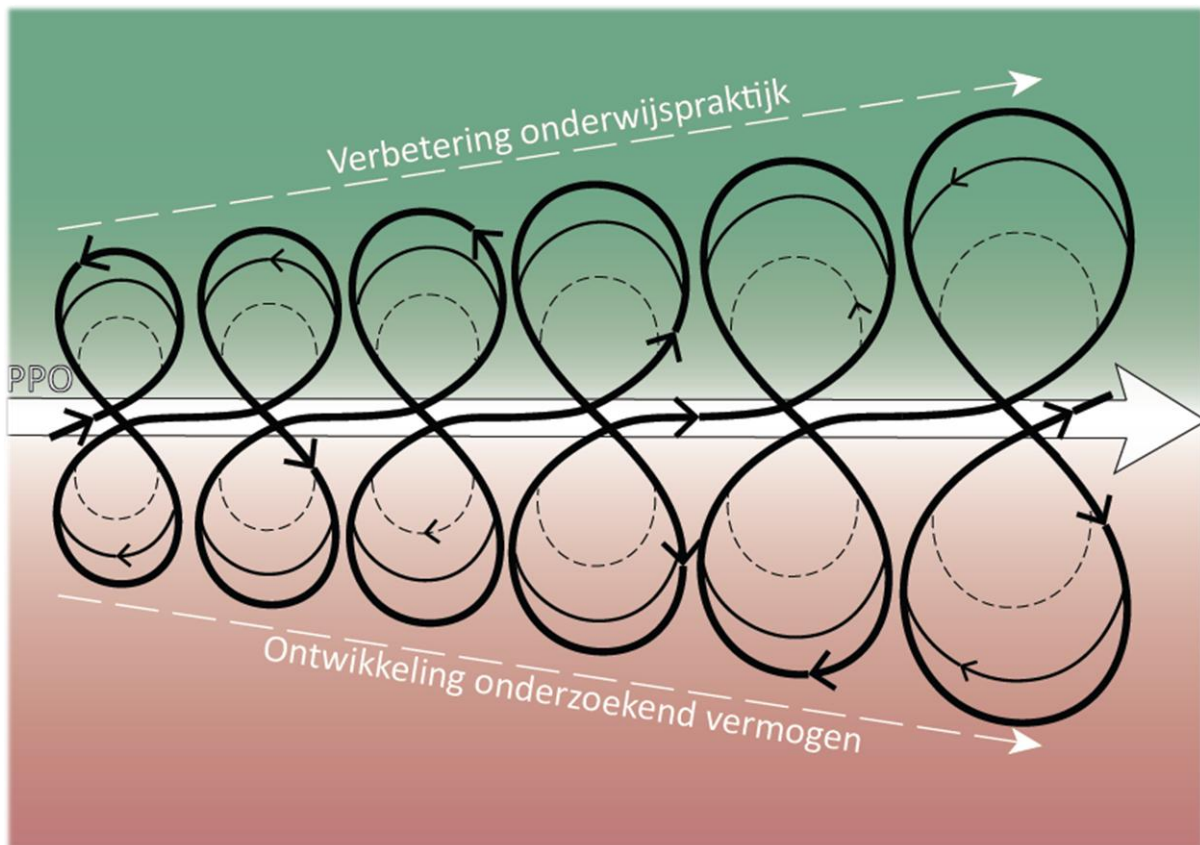

Workshops Onderzoekend vermogen

Workshops – Onderzoekend vermogen 1 t/m 3

De inzet en ontwikkeling van onderzoekend vermogen van studenten nemen een centrale plek in binnen de opleidingsdidactiek van het werkplekleren. Het gaat om leren omgaan met wat je wel en niet weet, om het aanvullen van je (handelings)kennis op een manier die past bij je vraag en context, en om het benutten van die kennis voor het eigen pedagogisch en (vak)didactisch handelen in de klas.

In deze workshops werken we zoals we dat ook van onze studenten verwachten. Dat begint met het formuleren van een leervraag: een 'hoe-kan-ik'-vraag die gericht is op het bereiken van beoogd gedrag bij de student. De ingediende leervragen geven inzicht in de beginsituatie van de deelnemers en sturen de inhoud en werkwijze van de workshop. De werkvormen waarmee we oefenen, zijn ook direct inzetbaar in de begeleiding van studenten.

Door deze vraaggestuurde aanpak kun je de workshop meerdere malen volgen, telkens met een nieuwe of doorontwikkelde leervraag. In de workshop wisselen instructie en werkvormen elkaar af.

Onderzoekend vermogen vormt de onderlaag van verschillende onderdelen van het werkplekleren, zoals het werken met LUKsen, het voorbereiden en nabespreken van lessen, intervisie met beeldmateriaal, het voeren van driehoeksgesprekken en het afstuderen. De workshops dragen eraan bij dat je in je begeleiding leert om, binnen het leren van het beroep van leraar, de diepere laag van het 'niet-weten' te herkennen en te benutten. Je verkent hoe je vragen – vaak over het bevorderen van leren en de pedagogische omgang met leerlingen – zo kunt benaderen dat zij leiden tot geïnformeerd en ethisch verantwoord handelen, passend bij de schoolcontext en de eigen professionele identiteit.

Ter voorbereiding vragen we je een leervraag mee te nemen. Dit is bij voorkeur een 'Hoe kan ik...'-vraag die gaat over het bereiken van gewenst gedrag of leren bij studenten. Hieronder enkele voorbeelden ter inspiratie:

Begeleiden van leren en reflectie

- Hoe kan ik studenten ondersteunen bij het stellen en formuleren van betekenisvolle leervragen?
- Hoe kan ik studenten stimuleren om onzekerheid of twijfel productief te benutten in hun leerproces?

Professioneel handelen en onderbouwen

- Hoe kan ik studenten leren om hun keuzes in de klas beter te onderbouwen met theorie en praktijkervaringen?
- Hoe kan ik zelf explicieter laten zien hoe ik afwegingen maak in complexe begeleidingssituaties?

Gesprekken en begeleiding

- Hoe kan ik feedbackgesprekken zo voeren dat onderzoekend vermogen van studenten stimuleren?
- Hoe kan ik verdiepende vragen stellen in begeleidingsgesprekken zonder het gesprek te gaan sturen of oplossen?

Ontwikkelen van onderzoekend vermogen in de opleiding

- Hoe kan ik onderzoekend werken beter verbinden met LUKsen, intervisie of afstuderen?
- Hoe kan ik studenten helpen om hun ontwikkeling in onderzoekend vermogen concreter te maken (bijv. in een groeidossier)?

Benodigde materialen en/of welke voorkennis is nodig of handig?

Rozendaal, J. S. (2026, januari). *Notitie onderzoekend vermogen: durf je een vraagtekens te zetten achter wat je zeker denkt te weten (deel A en B)*. Interne notitie: Hogeschool Rotterdam.

Plus: het formuleren van een eigen leervraag per workshop.

Maximum aantal deelnemers: 25